

Surtitre: **Bruxelles**

Nào chỉ Thằng bé đứng tè

Chapeau: Khi đi theo tours tham quan thủ đô nước Bỉ, người ta sẽ dẫn mình tới những nơi chốn quen thuộc như góc phố, nơi có Manneken Pis -Thằng bé đứng tè. Cũng hấp dẫn đấy. Nhưng Bruxelles còn một sản phẩm du lịch hấp dẫn khác dành cho người từ 7 đến 77 tuổi: truyện tranh.

Ngay khi ra khỏi ga tàu Midi Bruxelles, một bức tranh tường Tintin khổng lồ của Hergé đã chào đón chúng tôi. Một sự thú vị dễ chịu!

Hồi nhỏ, ở Đà Nẵng, nhà một người bạn học đầy những truyện tranh Tintin, Lucky Luke. Hầu như cuối tuần nào tôi cũng ghé bạn ấy để mà đọc ké, đắm mình trong những cuộc phiêu lưu miền Viễn Tây nước Mỹ của chàng cao bồi của Morris. Hoặc cùng Tintin, nhà báo-không viết bài, do Hergé tạo ra, chu du thiên hạ.

Anh bạn tôi quý sách, không cho ai mượn sách bao giờ!

Thế là hôm đó tại Bruxelles, đã gặp lại nhân vật mình từng yêu mến và tiếp tục mến yêu.

Tintin, hồi đọc ké, gồm 24 cuốn. Nhân vật chính là Tintin, nhà báo, nhà thám hiểm trẻ người Bỉ, với chú chó trung thành Milou. Bên cạnh đó là thuyền trưởng Haddock hay giễu cợt, giáo sư Calculus thông minh, hai thám tử... tài nghệ không cao Dupont et Dupond, và cả ca sĩ nhạc kịch thứ thiệt Bianca Castafiore.

Sau này, tìm hiểu thì được biết thêm lý do mình và biết bao người khác thích thú với Tintin. Vì bị thu hút bởi phong cách đặc trưng của họa sĩ-nhà văn Hergé dựa trên những nét vẽ rõ ràng, biểu cảm cao; cốt truyện thì luôn được nghiên cứu thấu đáo thuộc thể loại hành động-phiêu lưu và bí ẩn. Từ Congo, châu Phi - xóa sổ một băng cướp muốn kiểm soát việc sản xuất kim cương - qua Chicago, Mỹ Quốc - đụng độ tướng cướp lừng danh Al Capone mà vẫn sống sót - cho tới Hy Mã Lạp Sơn, dãy núi cao nhất hành tinh thuộc Tây Tạng - truy và tìm ra tông tích một người bạn.

Vì là truyện tranh nên loạt truyện này cũng đầy những khoảnh khắc hài hước, vui nhộn. Đọc không thấy chán.

Rời sân ga, chúng tôi cũng lao đi tìm nhân vật Lucky Luke. Không khó, do đã tìm hiểu trước. Và tìm ra ngay bức bích họa rõ to - 180 mét vuông, chiếm gần hết tường một ngôi nhà ở ngã tư đường Buanderie và đường T'Kint. Từ năm 1993, “chàng cao bồi bắn súng nhanh hơn cái bóng của mình” cùng chú chó thân yêu Rantanplan đã ngự trên tường, phía dưới là băng cướp anh em nhà Dalton.

Lucky Luke, hồi nhỏ đọc được tới gần 30 cuốn. Nhân vật phản diện và những nhân vật bình thường khác luôn dựa trên người thật sinh sống từ giữa đến cuối thế kỷ 19 miền Viễn Tây nước Mỹ, như băng cướp anh em nhà Dalton. Thông qua đấu súng, Lucky Luke đã bắn hạ toàn băng này.

Dường như đó là cảnh chết chóc hiểm hoai trong loạt truyện Lucky Luke do họa sĩ nhà văn Morris sáng tác. Bởi rồi không hề thấy chàng cao bồi này bắn chết bất cứ ai nữa, mà chỉ nổ súng sao cho đạn bay trúng, hát văng vũ khí đối phương. Cuối các câu chuyện, Lucky Luke luôn cười chú ngựa Jolly Jumper trong buổi hoàng hôn tắt nắng, và hát: "Tôi là một cao bồi nghèo cô độc, còn một chặng đường dài nữa để về nhà...".

Bruxelles là cái nôi của nghệ thuật thứ 9, tức nghệ thuật truyện tranh với nhiều nhân vật. Ngoài Tintin, Lucky Luke còn có Astérix và Obélix, Blake và Mortimer, Bob Morane, đội Castors, Gaston Lagaffe, Spirou, những người tí hon Shtoumpfs... Đó là mới chỉ điếm qua tên của những nhân vật nổi tiếng, khiến cho không ít trẻ em và người lớn toàn thế giới mê say. Ở đây còn nhiều hơn thế nữa!

Hầu hết những tác phẩm truyện tranh nổi tiếng nhất đều đã được dịch sang tiếng Việt - Tintin, Lucky Luke, đương nhiên, và cả Astérix và Obélix, Spirou cùng những người tí hon Shtoumpfs - Xi Trum...

Inter: **Tuyển truyện tranh**

Trên nhiều đường phố của Bruxelles, có thể tìm thấy đến gần 60 bức bích họa lấy cảm hứng từ các nhân vật truyện tranh. Hầu hết các bức bích họa này đều xuất hiện trong khuôn khổ dự án “con đường truyện tranh” của thành phố-thủ đô Bruxelles, bắt đầu từ năm 1991.

Theo trang mạng giới thiệu thủ đô của Bỉ “bruxelles.be”, hồi đó, lãnh đạo Bruxelles đã lao vào một cuộc chiến quyết liệt chống lại các áp phích quảng cáo quá khổ đã làm cho bộ mặt trung tâm thành phố trở nên xấu xí. Những tấm áp phích này, khi bị dỡ bỏ, liền để lại những bức tường cũng.. xấu xí vì loang lổ. Vậy cần phải làm đẹp cho chúng.

Chính trong bối cảnh trên, những bức bích họa nhân vật truyện tranh đầu tiên đã từ trang giấy nhảy lên tường. Trước hết là nhân vật Broussaille của Frank Pé, trong khu dân cư quận Plattestein. Sau đó, sáng kiến này đã lan rộng ra, nhiều quận khác của thành phố-thủ đô đã tiếp bước.

Lúc ban đầu, bích họa-làm đẹp đường như chỉ dành cho số tác giả truyện tranh sinh sống tại Bruxelles, nhưng rồi được mở rộng ra cả nước, đưa thêm vào cả những tác giả người Bỉ của những vùng miền khác như Liège. Sau đó thì đến lượt các tác giả nước ngoài - Hugo Pratt, Zep, Dupuy-Berberian, Uderzo, Mezzo...

Dần dà tự nhiên đã hình thành tuyến du lịch - “BD Parcours”, một phần không thể thiếu của cảnh quan đô thị Bruxelles. Thăm thú thành phố-thủ đô nước Bỉ, ngoài những tuyến truyền thống, có thể lần theo tuyến mới này; từ trung tâm thành phố cho tới quận Laeken.

Vẫn theo trang mạng “bruxelles.be”, có thể tìm thấy hầu hết các nhân vật nổi tiếng trong truyện tranh Bỉ và một số nhân vật cũng nổi tiếng không kém của truyện tranh nước ngoài trên các bức tường của Bruxelles. Bức bích họa lớn nhất là bức vẽ thuyền trưởng Corto Maltese của tác giả Ý Hugo Pratt, được khánh thành vào năm 2009 trên cầu cảng Péniches, rộng đến hơn... 850 m²!

Nghe nói, danh sách các bức bích họa cứ tăng dần từ năm này sang năm khác. Giờ có thể đã vượt con số 60 rồi.

Inter: Tôn giáo truyện tranh

Trên thực tế, truyện tranh ở Bỉ, và đặc biệt là ở Bruxelles, hầu như đã được nâng lên hàng tôn giáo. Đó là một ngành nghệ thuật đúng nghĩa, có nhiều nơi dành riêng cho nó lắm.

Không khác gì cửa hàng tạp hóa ở TPHCM, mỗi khu phố Bruxelles đều sở hữu một nhà sách chuyên truyện tranh. Một số trong đó thường xuyên tổ chức triển lãm; số khác thì mời các tác giả tới ký vào những truyện tranh độc quyền. Loại nhà sách chuyên biệt này cũng cung cấp nhiều sản phẩm phái sinh dựa trên các nhân vật truyện tranh.

Muốn mua truyện tranh làm kỷ niệm? Hãy ý kiến người bán sách là nặng ký. Đường như, tiếp xúc hằng ngày với truyện tranh đã biến họ thành những chuyên gia thực thụ!

Thành phố-thủ đô nước Bỉ còn có cả một bảo tàng truyện tranh nổi tiếng, không thể thiếu cho một chuyến du ngoạn vào thế giới truyện tranh.

Trung tâm Truyện tranh Bỉ ở Bruxelles chứa nhiều kho báu tuyệt đẹp; trưng ra một cách hoàn hảo những nhân vật của nghệ thuật thứ 9. Dành cho người từ 7 đến 77 tuổi yêu thích truyện tranh!

Giữa những bản phác thảo của các họa sĩ hoạt hình nổi tiếng, hình minh họa lớn bằng người thật về Thorgal, là tượng của Boule và Bill, Tintin, Shtoumpfs - Xi Trum, v.v. Đối với chúng tôi, bảo tàng đặc biệt này là một mỏ vàng. Ngoài tranh, còn có cả những lời giải thích về các kỹ thuật khác nhau, những phong cách sáng tác khác nhau, và lịch sử truyện tranh của Bỉ.

Tuy nhiên, chúng tôi chỉ như “cưỡi ngựa xem hoa” vì chỉ ở đây hai tiếng đồng hồ. Tham quan nơi này, nên dành cả một ngày trời hoặc hơn nữa thì mới thoả đáng! Quá nhiều thứ để chiêm ngưỡng.

Inter: Thoát lối mòn du lịch

Trước khi rời Bruxelles đến Liège thăm những người bà con, chúng tôi đã bỏ qua những nơi từng tới trong một lần trước - quảng trường Grand Place, tượng Manneken Pis và Atomium -, thoát khỏi lối mòn du lịch. Và chọn đến bốn địa điểm dưới đây, sau khi đã tìm hiểu trên mạng. Đi tự do mới hưởng được cái thú này.

Từ Bảo tàng Nhạc cụ

Đây quả là một trong những điểm tốt nhất để ngắm nhìn Bruxelles từ trên cao. Tầng trên cùng của Bảo tàng Nhạc cụ là một quán cà phê với tầm nhìn toàn cảnh thành phố. Quán được trang trí theo phong cách nghệ thuật déco thanh lịch, hiện đại, nhấn mạnh đến đường nét hình học, hình khối đơn giản, với hàng hiên rất đẹp. Thức ăn chẳng mấy ngon; uống thôi vậy.

Vào xưởng thợ thành phố

Nơi này chứa đựng những thứ rất Tây. Cũng là quán cà phê nhưng lại thêm những chiếc bánh mì sừng bò thơm nức mũi. Bên cạnh đó, còn có một cửa hàng tiết kiệm nơi có thể mua được quần áo cũ dễ thương, và một xưởng sản xuất đồ nội thất cùng cửa hàng đồ gỗ giá phải chăng. Gặp mưa thì đây là một nơi không thể nào tốt hơn để chờ cho trời thôi đổ nước.

Săn hàng độc Chợ trời Marolles

Quận Marolles, một quận nổi tiếng, luôn tổ chức mỗi ngày một phiên chợ ngoài trời ở quảng trường trung tâm. Tới đây, tìm quà lưu niệm nổi bật là đúng chỗ rồi. Như chúng tôi, từng tìm được một cái đĩa vinyl cũ của The Beatles ở đó. Không thấy loại tượng Manneken Pis, mà hầu như ai ghé Bruxelles cũng muốn đem về!

Tìm sách cũ tại Galerie Brotier

Phòng trưng bày này khá hoành tráng, được xây dựng vào thế kỷ 19. Trông nó giống như hang động Alibaba dành cho những người yêu sách. Có thể tìm thấy nơi đây nhiều sách cũ, ấn bản hiếm, sách đọc và, đương nhiên, cả truyện tranh cũ.

Chúng tôi cũng đã bỏ ra hàng giờ ở đó để mà lục lọi, kiếm tìm những sách mình yêu thích, mà thời gian không làm cho xói mòn. Một kho tàng văn học nhỏ nhỏ. Chúng tôi đã lựa được vài tác phẩm từng đọc thừa thiếu niên, lớn lên bị thất lạc, với giá cả rất dễ chịu, như *Vol de Nuit* (Bay đêm) của Antoine de Saint-Exupéry và *Bonjour tristesse* (Buồn ơi chào mi) của Françoise Sagan.

Hai ngày ở thành phố-thủ đô nước Bỉ, trước khi tiếp tục hành trình tới Liège, quả thật không uổng phí chút nào. Nhưng hẳn, nếu có dịp, chúng tôi sẽ quay lại đây. Vì những câu chuyện chưa biết về thế giới truyện tranh!

Ngọc Trân

Chú thích ảnh: Lucky Luke cùng chú chó Rantanplan và băng cướp Dalton.

(ảnh của trang mạng bruxelles.be , dùng miễn phí.)